

**Česká republika
USNESENÍ
Ústavního soudu**

Ústavní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Tomáše Lichovníka (soudce zpravodaje), soudce Vladimíra Sládečka a soudce Jaromíra Jirsy ve věci ústavní stížnosti R. Č., zastoupeného Lukášem Blažkem, advokátem, sídlem náměstí Čs. legií 500, 530 02 Pardubice, proti usnesení Nejvyššího soudu č. j. 7 Tdo 438/2021-457 ze dne 26. 5. 2021, rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, pobočky v Pardubicích č. j. 14 To 404/2020-420 ze dne 16. 12. 2020 a rozsudku Okresního soudu v Chrudimi č. j. 7 T 196/2018-393 ze dne 2. 10. 2020, takto:

Ústavní stížnost se odmítá.

Odůvodnění

Ústavní stížností, která splňuje formální náležitosti ustanovení § 34 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o Ústavním soudu"), se stěžovatel domáhá zrušení v záhlaví uvedených soudních rozhodnutí, jimiž mělo dojít zejména k porušení čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen "Listina").

Z napadených rozhodnutí, jakož i vyžádaného soudního spisu, vedeného u Okresního soudu v Chrudimi pod sp. zn. 7 T 196/2018, Ústavní soud zjistil, že shora označeným rozsudkem Okresního soudu v Chrudimi byl stěžovatel uznán vinným přečinem krádeže podle § 205 odst. 1, 3 trestního zákoníku. Tohoto trestného činu se měl dopustit tím, že jako spoluvlastník blíže specifikovaných lesních pozemků provedl bez vědomí a souhlasu druhého spoluvlastníka na jejich území těžbu dřeva, které prodal, přičemž finanční prostředky z tohoto prodeje si ponechal. Bližší okolnosti spáchání trestného činu jsou uvedeny ve skutkové větě výroku o vině rozsudku soudu prvního stupně. Za toto jednání mu byl uložen trest odnětí svobody v trvání 15 měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu v délce 2 let. Dále byl stěžovatel zavázán povinností zaplatit poškozené České republice na náhradě škody částku 131 559 Kč.

K odvolání stěžovatele Krajský soud v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích, v záhlaví citovaným rozsudkem zrušil rozsudek okresního soudu ve výroku o trestu. V této části sám znovu rozhodl tak, že stěžovateli uložil peněžitý trest ve výměře 120 denních sazeb po 1 500 Kč (celkem 180 000 Kč). V ostatních výrocích (tj. ve výroku o vině a o náhradě škody) zůstal prvostupňový rozsudek Okresního soudu v Chrudimi nedotčen. Následné dovolání stěžovatele proti tomuto rozhodnutí Nejvyšší soud vpředu uvedeným usnesením jako zjevně neopodstatněně odmítl.

V ústavní stížnosti stěžovatel namítl, že soudy hodnotily subjektivní stránku trestného činu zcela v jeho neprospěch a na obhajobou předložené důkazy reagovaly nedůvodně odmítavě. Naproti tomu dle jeho názoru bez jakéhokoli důkazu uzavřely, že veškerou dřevní hmotu zpeněžil a ponechal si získané finanční prostředky, ačkoli tento závěr opakovaně sporoval. Soudy též dle stěžovatele přehlédly, že nesprávný stav zapsaný v katastru nemovitostí ohledně druhého spoluvlastníka byl plně důsledkem opomenutí ze strany státu. Nebylo přitom jeho povinností uvádět stav zápisů v katastru nemovitostí do souladu se skutečností či jakkoli pátrat po druhém spoluvlastníkovi. Stěžovatel rovněž namítl, že měl-li soud možnost zjistit skutečné množství vytěžené dřevní hmoty a tuto následně řádně ocenit (a zjistit tak možnou škodu), pak není přípustné, aby svůj výrok o náhradě škody založil na odhadu. Stěžovatel má za to, že soudy nepoužily zásadu in dubio pro reo ani zásadu ultima ratio. Dle jeho mínění jde ve skutečnosti o spor ohledně množství a ceny vytěženého dřeva, což má své místo před civilním soudem. Tuto svoji argumentaci stěžovatel v ústavní stížnosti dále rozvedl.

Ústavní soud zvážil argumentaci stěžovatele, příslušný spisový materiál i obsah naříkaných soudních aktů a dospěl k závěru, že ústavní stížnost je zjevně neopodstatněná.

Ústavní soud pokládá za nutné nejprve připomenout, že řízení o ústavní stížnosti již není pokračováním trestního řízení, nýbrž samostatným specializovaným řízením, jehož předmětem je v posuzované věci přezkum napadených soudních rozhodnutí toliko v rovině porušení základních práv či svobod zaručených ústavním pořádkem. To především znamená, že zpochybnění skutkových závěrů obecných soudů na pozadí vlastní verze či výkladu skutkového děje se v řízení o ústavní stížnosti s ohledem na postavení Ústavního soudu nelze úspěšně domáhat, jelikož jen (obecný) soud je oprávněn rozhodovat o vině a trestu za trestné činy (čl. 40 odst. 1 Listiny), a proto jedině on je za tím účelem oprávněn provádět a hodnotit důkazy.

Ústavní soud v napadených soudních rozhodnutích žádný exces či jiný ústavně významný nedostatek neshledal. Soudy všech stupňů reagovaly na zásadní argumenty obhajoby a srozumitelně a logicky vyložily, proč jim na pozadí výsledků dokazování nebylo možné přisvědčit (srov. zejména bod 14 rozsudku okresního soudu a body 16 až 25 rozsudku krajského soudu). Pokud jde o zásadní výhradu stěžovatele, že vytěžené dřevo neprodal, nýbrž uložil právě s ohledem na možné vypořádání se s druhým spoluvlastníkem lesních pozemků, pak tento postoj je v přímém rozporu s tím, co stěžovatel vypověděl v přípravném řízení, tedy že dřevní hmota byla zobchodována různými subjektům (viz úřední záznam na č. l. 40 trestního spisu). Pakliže za této situace stěžovatel teprve v řízení před soudem sdělil, že dřevo deponoval, aniž by byl současně objektivně doložil, že uložené dřevo vskutku představuje tutéž dřevní hmotu, jež byla na dotčených lesních pozemcích vytěžena, nebyla neochota soudů akceptovat toto jeho tvrzení nepochopitelná (srov. bod 25 rozsudku odvolacího soudu). Stejně tak se soudy adekvátním způsobem vypořádaly s tvrzením stěžovatele, že k těžbě dřeva musel přikročit z důvodu napadení lýkožroutem. Okresní soud připomněl, že jediným důkazem hovořícím objektivně o výskytu lýkožrouta je zpráva České inspekce životního prostředí, z níž se však podává přítomnost škůdce pouze v několika málo vývratech, které však byly bez povšimnutí ponechány na místě (viz bod 14 in fine rozsudku). Na skutečnost, že vytěžené dřevo nebylo kůrovcem zasaženo, poukázal i krajský soud (bod 18 jeho rozsudku). Především však nutno zdůraznit, že zjištění pohytky stěžovatele k těžbě dřeva nebylo pro spáchání trestného činu krádeže rozhodné. U tohoto trestného činu se totiž jedná o tzv. fakultativní (nepovinný) znak jeho skutkové podstaty. To znamená, že zjištění motivu stěžovatele k těžbě dřeva zde není pro samotné spáchání trestné činnosti významné. Naopak podstatným bylo vyloučení druhého spoluvlastníka z dispozic s takto utrženými plody ze společné věci, v důsledku čehož došlo k prisvojení si cizí věci.

Co se týče nesprávného stavu zapsaného v katastru nemovitostí ohledně druhého spoluvlastníka, je pravdou, že nesoulad zápisu v katastru nemovitostí se skutečným stavem stran tohoto spoluvlastníka mohl působit četné problémy. V trestním řízení nicméně vyšlo najevo, že stěžovatel o tomto nesouladu v době koupě (resp. bezprostředně před touto koupí) lesních pozemků dobře věděl, takže mu muselo být zřejmé, že nakládání se společnou věcí bude za této situace o to obtížnější. Stěžovateli lze přisvědčit v tom, že jeho povinností nebylo uvádět stav zápisu v katastru nemovitostí do souladu se skutečností či pátrat po druhém spoluvlastníkovi. Bylo to ovšem v jeho zájmu, neboť i při dočasné "absenci" spoluvlastníka, kupříkladu při stále probíhajícím dědickém řízení po zemřelé osobě spoluvlastníka, není výkon vlastnického práva ze strany dalších spoluvlastníků neomezen, tedy ti s věcí nemohou nakládat dle své libosti bez zřetele k zatímně "neobsazenému" spoluvlastnickému podílu. Právě nezachování tohoto přístupu stěžovatelem leží v základu jeho odsouzení.

Ústavní soud nezjistil, že by byly soudy založily výrok o náhradě škody z hlediska určení její výše na odhadu. V trestním řízení byl pro tyto účely vypracován znalecký posudek. Stěžovatel se způsobem ocenění vytěžené dřevní hmoty nesouhlasí, avšak v řízení o ústavní stížnosti není pro shora nastíněné postavení Ústavního soudu revize znaleckého posudku možná. Klíčové je, že znalec byl soudy vyslechnut a soudy také odpovídajícím způsobem reagovaly na námítky obhajoby vůči tomuto znaleckému ocenění (bod 15 rozsudku okresního soudu, body 11 až 14 rozsudku krajského soudu). Dále je třeba podotknout, že již soud prvního stupně řádně vyložil, proč znalecký posudek, předložený obhajobou, nepromítl do svých úvah. V té spojitosti vyzdvihl, že předmětem znaleckého posudku objednaného stěžovatelem bylo ocenění hodnoty lesního pozemku, a nikoli vytěžené dřevní hmoty. Pro tento posudek tak byla významná struktura jeho zalesnění apod. Naproti tomu znalecký posudek vypracovaný na podnět policejního orgánu pro účely ocenění vytěžené dřevní hmoty nutně vzal v úvahu jiné skutečnosti. Tyto odlišnosti v zaměření obou posudků vedly soudy k odmítnutí návrhu obhajoby na vypracování třetího, revizního znaleckého posudku. Takové odůvodnění soudu nepokládá Ústavní soud za rozporné s principy práva na spravedlivý proces.

Pokud jde o výtky stěžovatele stran nepoužití zásady in dubio pro reo (v pochybnostech ve prospěch obviněného), dlužno poznamenat, že soudy žádné pochybnosti v jednání stěžovatele, které by byly měly podstatný vliv na míru jeho zavinění, neshledaly, takže aplikace této zásady nebyla namístě. Ostatně stěžovatel na nutnost jejího použití poněkud nepřipadně usuzuje z vlastních úvah o skutkovém ději, které se od skutkových závěrů soudů výrazně odchyľují.

Pokud jde o použití zásady subsidiarity trestní represe, zakotvené v § 12 odst. 2 trestního zákoníku, již Nejvyšší soud ve svém prvním (zrušujícím) rozhodnutí (usnesení č. j. 7 Tdo 692/2020-371 ze dne 1. 7. 2020) ozřejmil, proč se takový postup nejeví v poměrech souzeného případu přiměřeným. Dovolací soud tehdy podotkl, že okresní soud založil svůj názor o použití zásady ultima ratio fakticky pouze na existenci mimotrestní právní úpravy, konkrétně na možnosti vymáhat náhradu škody soukromoprávní cestou. Nejvyšší soud tento názor odmítl a zdůraznil, že soud prvního stupně pominul okolnosti společenskou škodlivost činu podstatně zvyšující, a to zejména výši způsobené škody, vytěžení zdravého lesního porostu a ponechání kůrovcem napadených stromů na místě, absenci evidence vytěženého dřeva ze strany stěžovatele, znesnadňující zjištění výše nároku spoluvlastníka, a tím i snižující účinnost prostředku nápravy v občanskoprávním řízení, jakož i účelovost chování stěžovatele od okamžiku oznámení činu a příchodu policie na místo těžby. Ústavní soud považuje vývody Nejvyššího soudu za racionální a obhajitelné. Jeho rozhodnutí a usměrnění dalšího vývoje trestního procesu v této rovině tak nepředstavuje projev ústavně zapovězené libovůle.

Ve světle řečeného tudíž Ústavní soud odmítl ústavní stížnost dle § 43 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu jako návrh zjevně neopodstatněný.

Poučení: Proti usnesení Ústavního soudu není odvolání přípustné.

V Brně dne 2. listopadu 2021

Tomáš Lichovník v. r.
předseda senátu